

Lesweek 1:

De basis

Inleiding

In deze lesweek wordt de basis besproken van het pianospelen.

Hoe zit een liedje in elkaar en hoe kunt u in korte tijd een liedje spelen?

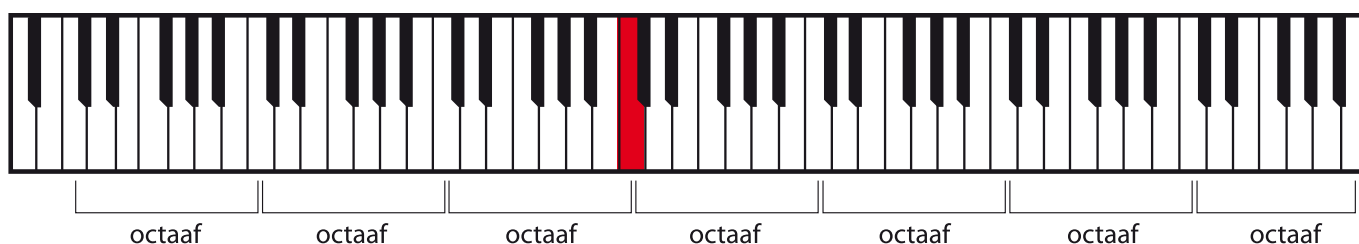

Bekijk eerst de video: "De basis"

Hoofdstuk 1 - Het toetsenbord

Het toetsenbord, of het klavier, bestaat uit een groot aantal witte en zwarte toetsen. Hier zit een regelmaat in. Om de 7 witte toetsen herhaald een patroon zich, dit heet een octaaf.

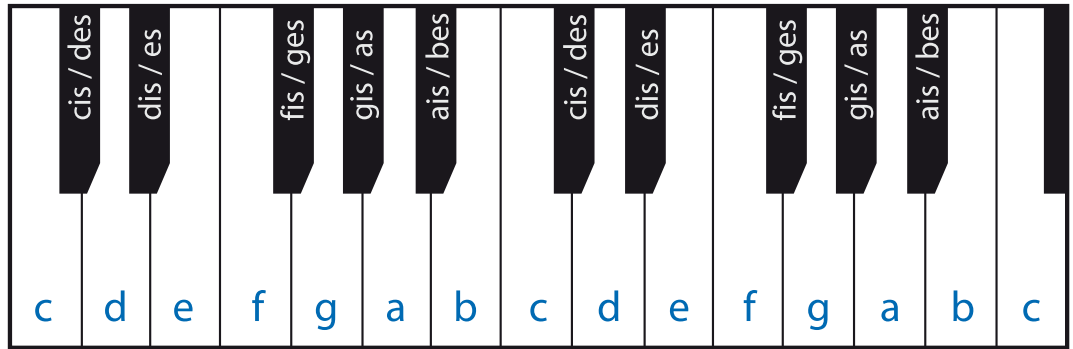

Het toetsenbord van een piano en keyboard zijn precies hetzelfde, alleen een piano heeft twee octaven meer. Elke witte toets heeft ook een naam in de vorm van een letter: a t/m g. Omdat elk octaaf hetzelfde is, zijn er maar zeven letters. De zwarte toetsen hebben een toevoeging op de letters a t/m g, maar daar wordt nog op teruggekomen.

De toets die rood is gemaakt is de "**centrale c**". Dit is de middelste c van het hele toetsenbord, zijn er twee c's in het midden, kies je de linker. Zoek hem maar op! Vanuit deze toets worden veel liedjes begonnen.

Tip: Plak een sticker op de centrale c zodat u altijd weet waar u moet zijn op het toetsenbord! Ook kunt u stickers op elke (witte) toets plakken (bijvoorbeeld de middelste drie akkoorden) om ook die toetsen goed te kunnen vinden. Dit zal u zeker helpen in het begin! Zie het volgende overzicht.

Hier is nog eens duidelijk te zien dat na 7 letters een nieuw octaaf begint. De namen van de zwarte toetsen beginnen met dezelfde letters als de witte toets er links of rechts van, alleen met de toevoeging –is of –es.

In dit overzicht staan de zwarte toetsen beschreven als hoe ze uitgesproken worden. Je schrijft ze echter anders dan dat je ze uitspreekt. Alle toetsen die eindigen op –is wordt aangeduid met een #. Alle toetsen die eindigen op –es worden aangeduid met een "b".

Alle toetsen waar een # achter staat wordt verhoogd met een halve toon en alle toetsen waar een b achter staat wordt verlaagd met een halve toon.

Het kan dus zo zijn dat de ais/bes-toets de ene keer wordt aangeduid als A# en de andere keer als Bb. Dat hangt af van de toonsoort waarin het muziekstuk zich afspeelt, maar voor nu kunt u dit gewoon vergeten.

Oefening 1

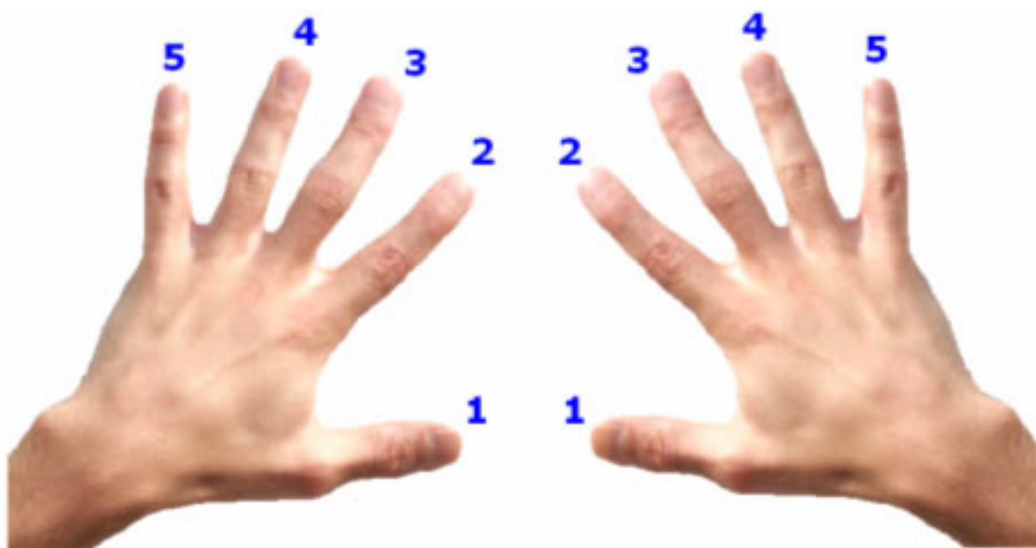
Leer de namen van de witte toetsen uit uw hoofd. Kunt u de centrale c al vinden? Probeer nu zelf eens alle c-toetsen in te drukken. Hoort u ook dat al deze toetsen hetzelfde klinken, alleen (een octaaf) hoger of lager? Probeer alle toetsen eens te vinden, begin bij de c-toets en druk elke c-toets in op het klavier van laag naar hoog. Dan de c#-toets, enzovoorts.

Elke toets naast een andere toets, is een halve toon hoger of lager. De F en de F# schelen dus een halve toon. Maar ook de B en de C liggen direct naast elkaar, wat dus een halve toon verschil betekent. Bij de afstand tussen bijvoorbeeld de G en de A spreekt men van een afstandsverschil van een hele toon.

Hoofdstuk 2 **De stand van de handen**

Voordat u echt gaat beginnen met pianospelen is het belangrijk te weten welke vingers u voor welke toetsen moet gebruiken. In het begin bent u namelijk misschien geneigd voor elke toets uw wijsvinger te gebruiken. Als u dan vervolgens moeilijkere stukken speelt komt u geheid in de problemen. Voor het gemak nummeren we de vingers:

Oefening 2

Leer de nummers met bijbehorende vingers uit uw hoofd, hier zult u verderop in de lessen baat bij hebben.

Oefening 3

Om alvast bekend te raken met de toetsen gaat u een toonladder spelen. Een toonladder is een reeks van stijgende of dalende tonen. U gaat een toonladder spelen die begint met de c-toets. Dan gaat u toets voor toets omhoog totdat u bij de c-toets een octaaf hoger bent aangekomen, dan gaat u weer naar beneden.

De toonladder van C: c d e f g a b c b a g f e d c
U gebruikt hierbij de vingers: 1 2 3 1 2 3 4 5 4 3 2 1 3 2 1

U ziet een overgang van vinger 3 naar vinger 1 (dus van de middelvinger naar de duim). U doet dit door de duim onder uw hand door te laten komen om de volgende toets te pakken. Op de terugweg ziet u een overgang van vinger 1 naar vinger 3 (dus van de duim naar de middelvinger). Hierbij doet u uw middelvinger over uw duim heen. Hiermee oefent u meteen uw vingervlugheid, wat later goed van pas komt.

(zie videovoorbeeld).

Tip: *Zorg voor een goede zithouding achter de piano of het keyboard. Ga rechtop zitten met de bekken gekanteld en een rechte rug (niet hol of bol) met de schouders naar achteren en beneden. Uw armen moeten even hoog zijn als de toetsen van het klavier en uw polsen moeten hierbij even hoog zijn als uw armen. Dit garandeert een prettige zithouding als u langer achter uw piano zit!*

Volgende week

In lesweek 2 gaat u akkoorden leren spelen! Een akkoord begeleidt de melodie en is een samenklank van 3 of meer tonen.

Het C-akkoord bestaat uit de toetsen: c e g. Als u deze tegelijk indrukt (met de vingers: 1 3 5) heeft u al uw eerste akkoord gespeeld! Dit kan met zowel uw rechterhand als uw linkerhand.

Maar voordat het zover is, vergeet ook niet deze lesweek goed te oefenen, want juist de basis van het pianospelen is erg belangrijk. Het beste is om iedere dag een kwartier te oefenen. Succes!